

گزارش پژوهشی :

بررسی طرح‌های اولویت‌دار اقتصاد دریا محور

انديشكده اقتصاد مقاومتي

گروه توليد و تجارت

فرداد ماه ۱۴۰۲

رهبر معظم انقلاب: علاج برون رفت از مشکلات کشور «اقتصاد مقاومتی» است.

معرفی اندیشکده اقتصاد مقاومتی

اندیشکده اقتصاد مقاومتی یک کانون تفکر با مأموریت «تصمیم سازی برای حل مسائل اقتصاد کشور در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی» است که در سال ۱۳۹۵ فعالیت رسمی خود را آغاز نمود.

شناسایی شبکه مسائل در هر حوزه موضوعی، طراحی راهکار برای حل مسائل احصاء شده و هم‌اندیشی جهت ارزیابی و تدقیق آن، بررسی تجربیات جهانی، طرح مباحث در فضای نخبگانی و رسانه‌ای و پیگیری راهکارهای ارائه شده از دستگاه‌ها و مسئولین مرتبط به منظور اتخاذ تصمیمات لازم، از جمله فعالیت‌هایی است که در اندیشکده انجام می‌شود.

علاقه‌مندان می‌توانند از طریق سایت Mett.ir با اندیشکده اقتصاد مقاومتی در ارتباط باشند و نظرات، انتقادات و پیشنهادهای خود را در خصوص این گزارش و همچنین سایر فعالیت‌های اندیشکده، مطرح کنند.

بررسی طرح‌های اولویت‌دار اقتصاد دریامحور

تولید و تجارت	گروه موضوعی:
پژوهشی	نوع گزارش:
۱۴۰۲۰۳۳۳۴	شناسه:
۱۴۰۲/۰۳/۲۰	تاریخ انتشار:
مهدی قربانیان	تهیه و تدوین:
سید بهزاد بقایی	مدیر مطالعه:
سید حسن محفوظی	ناظر علمی:
محمد مهدی یزدانی	

خلاصه مدیریتی

با وجود ظرفیت‌هایی همچون حدود ۵۸۰۰ کیلومتر مرز دریایی، دسترسی به آب‌های اقیانوسی و مجاورت ۷ استان کشور با ساحل که فرصت اقتصادی، سیاسی و اجتماعی کم‌نظیری برای کشور محسوب می‌شود، تاکنون این ظرفیت‌ها نقش پررنگی در توسعه کشور نداشته و سهم اقتصاد دریا از تولید ناخالص ملی ناچیز است.

به طور کلی توسعه اقتصاد دریا از یک سو موجب استقرار جمعیت در استان‌های ساحلی-جزیره‌ای و ایجاد امنیت می‌شود و از سوی دیگر با توسعه متوازن و ایجاد اشتغال پایدار برای مرزنشینان از بروز فعالیت نامولدی نظیر قاچاق کالا و ارز جلوگیری می‌کند. تنوع‌بخشی به تامین آب شرب، غذای آبی‌محور و انرژی پاک از جنبه‌های دیگری موجب افزایش تاب‌آوری اقتصادی در بحران‌های کم‌آبی، کمبود کالاهای اساسی و ناترازی انرژی می‌شود. همچنین توسعه حمل و نقل دریایی موجب افزایش توان تجاری می‌شود و امکان توسعه همکاری‌های دو و چندجانبه اقتصادی و تجاری را با شرکای هدف امکان‌پذیر می‌کند.

خط‌مشی ترسیم شده توسط مقام معظم رهبری حفظه الله نیز فراتر از اهداف امنیتی و اقتصادی مذکور، پیشرفت دریامحور را مدنظر قرار داده و اقتصاد دریا را اهرمی برای توسعه کشور قلمداد کرده است. با وجود اهمیت و ظرفیت بالای اقتصاد دریا، در زمینه رشته فعالیت‌های اقتصاد دریا اولویت بندی مشخصی در نظام برنامه‌ریزی کشور وجود ندارد و یا به عبارتی تقدم و تاخر رشته فعالیت‌هایی که باید در پیشرفت دریامحور مد نظر دولت باشد تعیین نشده است.

اقتصاد دریا به اقتصاد اقیانوسی و اقتصاد ساحلی تقسیم می‌شود. «اقتصاد اقیانوس» به فعالیت‌های اقتصادی اطلاق می‌گردد که تمام یا بخشی از نهادهای مورد نیاز را به صورت مستقیم یا غیرمستقیم از اقیانوس، دریا و دریاچه‌های بزرگ تأمین می‌کنند اما «اقتصاد ساحل» به فعالیت‌های اقتصادی گفته می‌شود که در نواحی ساحلی انجام می‌گیرند. صنایعی که مربوط به اقتصاد اقیانوسی مستقر در کشورهای جهان بوده و مشغول به فعالیت هستند شامل صید آبزیان، فرآوری غذاهای دریایی، حمل و نقل دریایی، ساخت و تعمیر کشتی، استخراج نفت و گاز دریایی، گردشگری دریایی هستند. همچنین صنایع اقیانوسی در حال ظهور شامل آبی‌پروری دریایی، نفت و گاز عمیق و فوق عمیق، انرژی باد فراساحلی، استخراج معادن دریایی در بستر دریا و بیوتکنولوژی دریایی است.

با توجه به تعریف و محدوده اقتصاد دریا و رشته فعالیت‌های مرتبط با آن، می‌توان در ۳ گام طرح‌هایی به منظور پیشبرد اقتصاد دریا پیشنهاد کرد.

- گام اول مربوط به اولویت‌بندی میان رشته فعالیت‌های اقتصاد دریا است و بر اساس معیارهایی نظیر اشتغال‌زایی، استقرار جمعیت و ایجاد امنیت، صادرات و ارزآوری و تعداد صنایع پستین و پیشین،

مقایسه انجام شده است. از میان رشته فعالیت‌های اقتصاد دریا با توجه به معیارهای انتخاب شده فعالیت‌های بانکرینگ، شیلات، بنادر، کشتی‌سازی و گردشگری انتخاب شده‌اند.

- گام دوم با هدف اولویت‌بندی میان زیررشته فعالیت‌ها انجام گرفته است و این زیررشته‌ها از منظر معیارهایی مانند بازار فروش، بازگشت سرمایه و ملاحظات زیست محیطی مقایسه شده‌اند. به عنوان نمونه در رشته فعالیت شیلات دو زیررشته صید و آبی‌پروری وجود دارد. با توجه به اینکه در شرایط کنونی منابع آبی و ذخایر زیستی کشور امکان گسترش بیشتر صید را نمی‌دهد، در دستور کار قرار گرفتن آبی‌پروری آب‌شور و لب شور اولویت بالاتری دارد. از میان حوزه‌های متنوع آبی‌پروری مانند پرورش گونه‌های غیرمأکول، پرورش ماهیان زینتی، پرورش ماهیان آب‌های شور و میگو و با توجه به شاخص‌های مذکور، زیررشته فعالیت‌های پرورش ماهی در قفس و پرورش میگو به عنوان اولویت‌های شیلات پیشنهاد شده است.

به منظور تدقیق گام‌های مذکور، نقاط قوت، ضعف، تهدید و فرصت هر زیررشته فعالیت مورد بررسی قرار گرفته است. همچنین به موجب دسته‌بندی مذکور، مسائل زیررشته فعالیت‌های اقتصاد دریا به مسائل عمومی - محیط کسب‌وکار - و مسائل تخصصی تقسیم شدند. به عنوان نمونه پرورش میگو با توجه به اینکه سرمایه اولیه بالایی احتیاج دارد و از طرف دیگر در مدت کوتاهی سرمایه‌گذاری انجام شده باز می‌گردد در اولویت قرار گرفت. پرورش میگو همچنین به دلیل سابقه طولانی که در کشور داشت، تقریباً زنجیره کاملی پیدا کرده است و از منظر دانش پرورش خودکفایی نسبی وجود دارد. همچنین پرورش میگو اشتغال بالایی ایجاد می‌کند و اغلب این اشتغال می‌تواند از افراد بومی منطقه و به ویژه صیادان غیرمجاز و لنج‌داران باشد. مزیت دیگری که پرورش میگو دارد این است که قابلیت صادرات و ارزآوری بالایی ایجاد می‌کند که می‌تواند در تنوع بخشی به درآمد صادراتی کشور نقش مهمی ایفا کند.

- گام سومی که در این گزارش مدنظر قرار گرفته است، انتخاب طرح‌های اجرایی از میان طرح‌های موجود و مطرح در سطوح ملی و استانی است. به همین منظور و به جهت انتخاب طرح‌های اجرایی معیارهایی مانند میزان تکمیل زنجیره ارزش (مانند نیروی انسانی، تکنولوژی، مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای)، میزان سرمایه‌گذاری خصوصی یا تعاونی، میزان پیشرفت پروژه و آمادگی منطقه و مسئولان استانی نیز ملاک قرار گرفته است. این گام فقط در تعریف شاخص‌های اولویت‌بندی متوقف شده است و عدم دسترسی به اطلاعات تکمیلی و جزئیات آن، انتخاب طرح‌ها را با مانع مواجه کرده است.

گفتنی است مشابه این ۳ گام برای دیگر رشته فعالیت‌های اقتصاد دریا که شامل بانکرینگ، آب شیرین‌کن، کشتیرانی و کشتی‌سازی، بنادر و گردشگری دریایی می‌شود برداشته شده است.

علاوه بر انتخاب طرح‌های اولویت‌دار اقتصاد دریا، ارائه آمارهای مربوط به این بخش از اقتصاد نیز باید مورد توجه و تأکید مسئولان این حوزه قرار بگیرد. همچنین پیشنهاد می‌شود سازمان بنادر و دریانوردی که به صورت مستقیم و غیرمستقیم ذی‌نفع تمام رشته فعالیت‌های اقتصاد دریا است به عنوان دستگاه مجری، توسعه این بخش از اقتصاد را پیگیری کند اما تصمیم‌گیری‌های کلان برای اقتصاد دریا در سطوح بالاتر حکمرانی انجام شود. دلیل دیگری که سازمان بنادر و دریانوردی گزینه مناسبی برای توسعه اقتصاد دریا محسوب می‌شود، حل مسئله هماهنگی بین دستگاه‌های دولتی است که با استفاده از مطالعات یکپارچه مناطق ساحلی یا ICZM این سازمان امکان تسهیل مجوزهای مربوط به دستگاه‌ها فراهم خواهد شد. همچنین مهمترین دلیل برای انتخاب سازمان بنادر و دریانوردی استفاده از منابع اختصاصی این سازمان برای تامین مالی طرح‌های توسعه‌ای به صورت پایدار است که وابستگی به منابع غیرپایداری نظیر بانک، بودجه و صندوق‌های توسعه‌ای را از بین می‌برد. علاوه بر دلایل ذکر شده محوریت قرار گرفتن بنادر برای توسعه اقتصادی موجب می‌شود که این زیرساخت‌ها به سمت نسل‌های جدید هدایت شوند و هزینه‌های تمام شده بنگاه‌های اقتصادی به دلیل قرار گرفتن در مجاورت بندر از نظر هزینه حمل و نقل کاهش یابد.

فهرست مطالب

فصل ۱. کلیات پژوهش	۱۲
۱-۱- تعریف اقتصاد دریا	۱۲
۲-۱- اقتصاد دریا در بیانات مقام معظم رهبری	۲۱
۳-۱- اقتصاد دریا یکی از محورهای ۱۲ گانه برنامه هفتم توسعه	۲۲
۴-۱- ساختار گزارش	۲۳
فصل ۲. بانکرینگ	۲۴
۱-۲- تعریف بانکرینگ	۲۴
۲-۲- اندازه بازار بانکرینگ	۲۴
۱-۲-۲- بازار جهانی بانکرینگ	۲۴
۲-۲-۲- بازار منطقه‌ای بانکرینگ	۲۵
۳-۲- ملاحظات بانکرینگ	۲۵
۱-۳-۲- فرصت‌های بانکرینگ	۲۵
۲-۳-۲- تهدیدهای بانکرینگ	۲۷
۳-۳-۲- قوت‌های بانکرینگ	۳۲
۴-۳-۲- ضعف‌های بانکرینگ	۳۵
۴-۲- قوانین بانکرینگ	۳۷
۱-۴-۲- برنامه ششم توسعه	۳۷
۲-۴-۲- سند جامع توسعه دریایی کشور	۳۸
۳-۴-۲- سند تحول دولت مردمی	۳۸
۵-۲- جمع‌بندی بانکرینگ	۳۹
۱-۵-۲- احکام پیشنهادی برنامه هفتم توسعه	۳۹
۲-۵-۲- طرح‌های اولویت‌دار بانکرینگ	۴۰
فصل ۳. شیلات	۴۴
۱-۳- تعریف شیلات	۴۴
۲-۳- اندازه بازار جهانی و منطقه‌ای شیلات	۴۵
۳-۳- ملاحظات شیلات	۴۷
۱-۳-۳- فرصت‌های شیلات	۴۷
۲-۳-۳- تهدیدهای شیلات	۴۹
۳-۳-۳- قوت‌های شیلات	۵۲
۴-۳-۳- ضعف‌های شیلات	۵۴
۴-۳- قوانین شیلات	۶۳
۱-۴-۳- قانون برنامه ششم توسعه	۶۳

- ۳-۴-۲- سند جامع توسعه دریایی کشور ۶۳
- ۳-۴-۳- سند تحول دولت مردمی ۶۳
- ۳-۵- جمع‌بندی شیلات ۶۴
- ۳-۵-۱- احکام پیشنهادی برنامه هفتم توسعه ۶۴
- ۳-۵-۲- طرح‌های اولویت‌دار شیلات ۶۵
- فصل ۴. آب شیرین‌کن ۶۹
- ۴-۱- تعریف آب شیرین‌کن ۶۹
- ۴-۲- اندازه بازار آب شیرین‌کن ۶۹
- ۴-۲-۱- بازار جهانی آب شیرین‌کن ۶۹
- ۴-۲-۲- بازار داخلی آب شیرین‌کن ۷۰
- ۴-۳- ملاحظات آب شیرین‌کن ۷۰
- ۴-۳-۱- فرصت‌های آب شیرین‌کن ۷۰
- ۴-۳-۲- تهدیدهای آب شیرین‌کن ۷۰
- ۴-۳-۳- قوت‌های آب شیرین‌کن ۷۱
- ۴-۳-۴- ضعف‌های آب شیرین‌کن ۷۴
- ۴-۴- ملاحظات قانونی آب شیرین‌کن ۷۵
- ۴-۴-۱- سند تحول دولت مردمی ۷۵
- ۴-۵- جمع‌بندی آب شیرین‌کن ۷۵
- ۴-۵-۱- احکام پیشنهادی برنامه هفتم توسعه ۷۶
- ۴-۵-۲- طرح‌های اولویت‌دار آب شیرین‌کن ۷۶
- فصل ۵. کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۷۷
- ۵-۱- تعریف کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۷۷
- ۵-۲- اندازه بازار کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۸۱
- ۵-۲-۱- بازار جهانی کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۸۱
- ۵-۲-۲- بازار منطقه‌ای کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۸۲
- ۵-۳- ملاحظات کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۸۴
- ۵-۳-۱- فرصت‌های کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۸۵
- ۵-۳-۲- تهدیدهای کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۸۷
- ۵-۳-۳- قوت‌های کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۹۳
- ۵-۳-۴- ضعف‌های کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۹۸
- ۵-۴- ملاحظات قانونی کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۱۰۲
- ۵-۴-۱- سند جامع توسعه دریایی کشور ۱۰۲
- ۵-۴-۲- سند تحول دولت مردمی ۱۰۳

۱۰۴.....	۵-۵- جمع‌بندی کشتی‌رانی و کشتی‌سازی
۱۰۵.....	۵-۵-۱- احکام پیشنهادی برنامه هفتم توسعه
۱۰۶.....	۵-۵-۲- طرح‌های اولویت‌دار کشتیرانی و کشتی‌سازی
۱۰۸.....	فصل ۶. بنادر
۱۰۸.....	۶-۱- تعریف بنادر
۱۱۲.....	۶-۲- اندازه بازار بنادر
۱۱۲.....	۶-۲-۱- بازار جهانی بنادر
۱۱۳.....	۶-۲-۲- بازار منطقه‌ای بنادر
۱۱۴.....	۶-۳- ملاحظات بنادر
۱۱۵.....	۶-۳-۱- فرصت‌های بنادر
۱۱۷.....	۶-۳-۲- تهدیدهای بنادر
۱۲۰.....	۶-۳-۳- قوت‌های بنادر
۱۲۵.....	۶-۳-۴- ضعف‌های بنادر
۱۳۴.....	۶-۴- قوانین بنادر
۱۳۴.....	۶-۴-۱- سند جامع توسعه دریایی کشور
۱۳۴.....	۶-۵- جمع‌بندی بنادر
۱۳۴.....	۶-۵-۱- احکام پیشنهادی برنامه هفتم توسعه
۱۳۵.....	۶-۵-۲- طرح‌های اولویت‌دار بنادر
۱۳۶.....	فصل ۷. گردشگری دریایی
۱۳۶.....	۷-۱- تعریف گردشگری دریایی
۱۳۶.....	۷-۲- اندازه بازار گردشگری دریایی
۱۳۶.....	۷-۲-۱- بازار جهانی گردشگری دریایی
۱۳۷.....	۷-۳- طرح‌های گردشگری
۱۳۸.....	۷-۳-۱- فرصت‌های گردشگری دریایی
۱۳۹.....	۷-۳-۲- تهدیدهای گردشگری دریایی
۱۴۳.....	۷-۳-۳- قوت‌های گردشگری دریایی
۱۴۳.....	۷-۳-۴- ضعف‌های گردشگری دریایی
۱۴۴.....	۷-۴- قوانین گردشگری دریایی
۱۴۴.....	۷-۴-۱- سند جامع توسعه دریایی کشور
۱۴۴.....	۷-۴-۲- سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه
۱۴۵.....	۷-۵- جمع‌بندی گردشگری
۱۴۵.....	۷-۵-۱- احکام پیشنهادی برنامه هفتم توسعه
۱۴۶.....	۷-۵-۲- طرح‌های اولویت‌دار گردشگری دریایی
۱۴۷.....	فصل ۸. شاخص‌های اولویت‌بندی

- ۱-۸- شاخص‌های رشته فعالیت ۱۴۷
- ۱-۱-۸- صنایع پیشران ۱۴۷
- ۲-۱-۸- صادرات و ارزآوری ۱۴۸
- ۳-۱-۸- اشتغال‌زایی و هدایت فعالیت‌های نامولد ۱۴۹
- ۲-۸- شاخص‌های زیررشته فعالیت ۱۴۹
- ۱-۲-۸- بازار فروش ۱۴۹
- ۲-۲-۸- بازگشت سرمایه ۱۵۰
- ۳-۲-۸- ملاحظات محیط زیست ۱۵۰
- ۳-۸- شاخص‌های طرح اجرایی ۱۵۱
- ۱-۳-۸- تکمیل زنجیره ارزش ۱۵۱
- ۲-۳-۸- سرمایه‌گذاری خصوصی یا تعاونی ۱۵۲
- ۳-۳-۸- میزان پیشرفت و بهره‌برداری ۱۵۳
- ۴-۳-۸- مدیران استانی طرح‌های اجرایی ۱۵۳
- فصل ۹. نتیجه‌گیری و پیشنهادها ۱۵۴
- ۱-۹- توصیه‌های سیاستی ۱۵۴
- ۱-۱-۹- محیط کسب‌وکار اقتصاد دریا ۱۵۴
- ۲-۱-۹- حکمرانی اقتصاد دریا ۱۵۶
- ۳-۱-۹- آمار اقتصاد دریا ۱۶۴
- ۲-۹- طرح‌های اولویت‌دار اقتصاد دریا ۱۶۵
- منابع ۱۷۴
- پیوست ۱. طرح‌های اقتصاد دریا استان‌های خوزستان، هرمزگان و بوشهر ۱۷۸

فهرست جداول

- جدول ۱. صنایع اقتصاد اقیانوس سازمان همکاری و توسعه اقتصادی ۱۳
- جدول ۲. تعاریف کشورهای منتخب از اقتصاد اقیانوس سازمان همکاری و توسعه اقتصادی ۱۴
- جدول ۳. صنایع و بخش‌های اقتصاد آبی بانک جهانی ۱۶
- جدول ۴. صنایع و بخش‌های اقتصاد اقیانوس کشور آمریکا ۱۸
- جدول ۵. صنایع و بخش‌های اقتصاد دریا و ساحل کشور آمریکا ۱۹
- جدول ۶. طرح‌های شیلات و صنایع جانبی استان خوزستان ۱۷۸
- جدول ۷. طرح پرورش میگو چوئبده شهرستان آبادان استان خوزستان ۱۷۹
- جدول ۸. طرح پرورش میگو شهرستان هندیجان استان خوزستان ۱۷۹
- جدول ۹. طرح پرورش ماهی شهید احمدیان (فاز ۲) شهرستان خرمشهر استان خوزستان ۱۸۰
- جدول ۱۰. طرح پرورش میگوی آبی سریم ماهور شهرستان هندیجان استان خوزستان ۱۸۰
- جدول ۱۱. طرح اسکله صیادی ابوخیبر شهرستان شادگان استان خوزستان ۱۸۱
- جدول ۱۲. طرح اسکله صیادی شهرستان آبادان استان خوزستان ۱۸۱
- جدول ۱۳. طرح اسکله صیادی شهرستان هندیجان استان خوزستان ۱۸۲
- جدول ۱۴. طرح بندر صیادی امام خمینی (ره) استان خوزستان ۱۸۲
- جدول ۱۵. طرح تولید کالاها از خمیر ماهی نفیس کوثر دریا شهرستان هندیجان استان خوزستان ۱۸۳
- جدول ۱۶. طرح سردخانه، فرآوری و بسته‌بندی شهرستان هندیجان استان خوزستان ۱۸۳
- جدول ۱۷. طرح پرورش ماهی در قفس محمدحسین امیدزاد شهرستان بندرلنگه استان هرمزگان ۱۸۴
- جدول ۱۸. طرح پرورش میگو نمکدان جزیره قشم استان هرمزگان ۱۸۵
- جدول ۱۹. طرح تکثیر ماهی ماهی نقره‌ای جزیره کیش استان هرمزگان ۱۸۶
- جدول ۲۰. طرح تکثیر ماهی آبزیان گستر نصر قشم جزیره قشم استان هرمزگان ۱۸۷
- جدول ۲۱. طرح تکثیر ماهیان دریایی جزیره قشم استان هرمزگان ۱۸۹
- جدول ۲۲. پرورش متراکم میگو جزیره قشم استان هرمزگان ۱۸۹
- جدول ۲۳. طرح احداث زیستگاه مصنوعی شهرستان بندرلنگه استان هرمزگان ۱۹۰
- جدول ۲۴. طرح احداث زیستگاه مصنوعی جزیره قشم استان هرمزگان ۱۹۱
- جدول ۲۵. طرح خوراک آبزیان قشم جزیره قشم استان هرمزگان ۱۹۲
- جدول ۲۶. طرح‌های شیلات استان بوشهر ۱۹۲
- جدول ۲۷. منابع مالی مورد نیاز طرح‌های شیلات استان بوشهر ۱۹۳
- جدول ۲۸. هدف‌گذاری طرح‌های شیلات استان بوشهر ۱۹۴
- جدول ۲۹. طرح‌های آب شیرین‌کن استان خوزستان ۱۹۵
- جدول ۳۰. طرح آب شیرین‌کن آبادان به ظرفیت ۲۲۰۰۰ متر مکعب و تصفیه خانه شهید باوی استان خوزستان ۱۹۵
- جدول ۳۱. طرح آب شیرین‌کن خرمشهر و مینوشهر به ظرفیت ۱۲۵۰۰ متر مکعب و تصفیه خانه قدیم استان خوزستان ۱۹۶
- جدول ۳۲. طرح آب شیرین‌کن چوئبده به ظرفیت ۲۵۰۰ متر مکعب استان خوزستان ۱۹۶
- جدول ۳۳. طرح آب شیرین‌کن بندر امام خمینی (ره) شهرستان ماهشهر استان خوزستان ۱۹۷
- جدول ۳۴. طرح آب شیرین‌کن ۹۵۰۰ متر مکعبی بندر لنگه استان هرمزگان ۱۹۸
- جدول ۳۵. طرح آب شیرین‌کن ۸۰۰ متر مکعبی شهرستان چارک استان هرمزگان ۱۹۹
- جدول ۳۶. طرح آب شیرین‌کن ۱۸۰۰ متر مکعبی مجتمع حمیران استان هرمزگان ۲۰۰
- جدول ۳۷. طرح آب شیرین‌کن ۳۰۰ متر مکعبی مجتمع کرگان استان هرمزگان ۲۰۱

- جدول ۳۸. طرح آب شیرین کن ۴۰۰۰ متر مکعبی مجتمع تورگان استان هرمزگان ۲۰۲
- جدول ۳۹. طرح آب شیرین کن ۴۰۰۰ متر مکعبی مجتمع باسعیدو استان هرمزگان ۲۰۳
- جدول ۴۰. طرح آب شیرین کن ۴۰۰۰ متر مکعبی مجتمع سلخ استان هرمزگان ۲۰۴
- جدول ۴۱. طرح آب شیرین کن ۳۰۰۰ متر مکعبی مجتمع بمانی استان هرمزگان ۲۰۵
- جدول ۴۲. طرح آب شیرین کن ۲۰۰۰ متر مکعبی تنب بزرگ استان هرمزگان ۲۰۶
- جدول ۴۳. طرح آب شیرین کن ۱۰۵۰۰ متر مکعبی مجتمع پارسیان استان هرمزگان ۲۰۷
- جدول ۴۴. طرح‌های آب شیرین کن استان بوشهر ۲۰۸
- جدول ۴۵. جدول منابع مالی طرح‌های آب شیرین کن استان بوشهر ۲۰۹
- جدول ۴۶. طرح‌های کشتی‌سازی و تعمیر کشتی استان خوزستان ۲۱۰
- جدول ۴۷. طرح شرکت شناورسازان صنعت دریایی شهرستان هندیجان استان خوزستان ۲۱۰
- جدول ۴۸. طرح شهرک صنعتی تخصصی صنایع دریایی شهرستان بندرعباس استان هرمزگان ۲۱۱
- جدول ۴۹. طرح ایجاد زیربناهای ناحیه صنعتی صنایع دریایی استان بوشهر ۲۱۲
- جدول ۵۰. منابع مالی مورد نیاز طرح ایجاد زیربناهای ناحیه صنعتی صنایع دریایی استان بوشهر ۲۱۲
- جدول ۵۱. هدف‌گذاری طرح ایجاد زیربناهای ناحیه صنعتی صنایع دریایی استان بوشهر ۲۱۲
- جدول ۵۲. طرح‌های بندر امام خمینی شهرستان ماهشهر استان خوزستان ۲۱۳
- جدول ۵۳. طرح انبار چند منظوره نگهداری مواد شیمیایی بندر امام خمینی (ره) استان خوزستان ۲۱۴
- جدول ۵۴. طرح مکانیزاسیون کنترل درب‌های ورود و خروج بندر امام خمینی (ره) استان خوزستان ۲۱۴
- جدول ۵۵. طرح مخازن نگهداری فرآورده‌های نفتی بندر امام خمینی (ره) استان خوزستان ۲۱۵
- جدول ۵۶. طرح پایانه کانتینری بندر امام خمینی (ره) استان خوزستان ۲۱۵
- جدول ۵۷. طرح تعمیرات اساسی اسکله‌های ۱۱ و ۱۲ بندر امام خمینی (ره) استان خوزستان ۲۱۶
- جدول ۵۸. طرح بندر بزرگ خلیج فارس استان خوزستان ۲۱۷
- جدول ۵۹. طرح بندر سجافی استان خوزستان ۲۱۷
- جدول ۶۰. طرح لایروبی کانال خور موسی استان خوزستان ۲۱۸
- جدول ۶۱. طرح بویه‌گذاری آبراه دسترسی به بندر سجافی استان خوزستان ۲۱۸
- جدول ۶۲. طرح سامانه کنترل ترافیک دریایی (VTS) و دستگاه واحد دیجیتال کننده و برد CPRC استان خوزستان ۲۱۹
- جدول ۶۳. طرح برق‌رسانی به بندر شادگان استان خوزستان ۲۲۰
- جدول ۶۴. طرح طراحی و ساخت یک فروند ایربوت استان خوزستان ۲۲۰
- جدول ۶۵. طرح زیرساخت بنادر غرب استان هرمزگان ۲۲۱
- جدول ۶۶. طرح احداث فاز ۳ مجتمع بندری شهید رجایی استان هرمزگان ۲۲۲
- جدول ۶۷. طرح محور کریدور بزرگراهی نوار ساحلی جنوب کشور استان هرمزگان ۲۲۲
- جدول ۶۸. طرح احداث محور جناح - مراغ استان هرمزگان ۲۲۴
- جدول ۶۹. طرح‌های ایجاد ترمینال‌های صادراتی پشتیبان بندر دیر استان بوشهر ۲۲۴
- جدول ۷۰. منابع مالی مورد نیاز ایجاد ترمینال‌های صادراتی پشتیبان بندر دیر استان بوشهر ۲۲۵
- جدول ۷۱. هدف‌گذاری طرح ایجاد ترمینال‌های صادراتی بندر دیر استان بوشهر ۲۲۵
- جدول ۷۲. طرح توسعه بنادر استان بوشهر ۲۲۶
- جدول ۷۳. منابع مالی مورد نیاز طرح‌های استان بوشهر ۲۲۷
- جدول ۷۴. هدف‌گذاری طرح‌های توسعه بنادر استان بوشهر ۲۲۷
- جدول ۷۵. طرح تکمیل رینگ جزیره لارک استان هرمزگان ۲۲۸
- جدول ۷۶. طرح رینگ دور جزیره هرمز استان هرمزگان ۲۲۸

۲۳۰	جدول ۷۷. طرح‌های گردشگری استان بوشهر ۱
۲۳۰	جدول ۷۸. طرح‌های گردشگری استان بوشهر ۲
۲۳۱	جدول ۷۹. طرح‌های گردشگری استان بوشهر ۳
۲۳۴	جدول ۸۰. منابع مالی مورد نیاز طرح‌های گردشگری بوشهر ۱
۲۳۵	جدول ۸۱. منابع مالی مورد نیاز طرح‌های گردشگری استان بوشهر ۲
۲۳۶	جدول ۸۲. منابع مالی مورد نیاز طرح‌های گردشگری استان بوشهر ۳
۲۳۷	جدول ۸۳. هدف‌گذاری طرح‌های گردشگری استان بوشهر
۲۳۸	جدول ۸۴. اهداف کمی برنامه عملیاتی بنادر سازمان بنادر و دریانوردی
۲۳۹	جدول ۸۵. برنامه عملیاتی بنادر سازمان بنادر و دریانوردی
۲۴۲	جدول ۸۶. نیازمندی‌های مالی برنامه عملیاتی بنادر سازمان بنادر و دریانوردی
۲۴۴	جدول ۸۷. اهداف کمی برنامه عملیاتی کشتیرانی سازمان بنادر و دریانوردی
۲۴۴	جدول ۸۸. برنامه عملیاتی کشتیرانی سازمان بنادر و دریانوردی
۲۴۵	جدول ۸۹. نیازمندی‌های مالی برنامه عملیاتی کشتیرانی سازمان بنادر و دریانوردی